

130 . Ostrov | Județ: Constanța | Punct: Ferma 4 | Anul: 2005

Anul: 2005

Cod RAN: 62547.01

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie

Tipuri sit: descoperire funerară, descoperire izolată, exploatare/carieră

Categorii sit: Domestic

Autori: Virgil Apostol, Adela Bâltac, Monica Bâră, Paul Damian, Dan Elefterescu, Crișan Mușeteanu, Nicoleta Nedelcu, Andreea Ștefan

Instituții: Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Dunării de Jos, Călărași, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a României, Universitatea București, Facultatea de Istorie

Raport

Situl este amplasat paralel cu DN 3 București–Călărași–Constanța în dreptul km 132,100, la aproximativ 90 m S de malul brațului Ostrov. Punctul se situează la circa 2–2,5 km aval de castrul legiunii a XI-a Claudia, cantonată la Durostorum¹. Cercetările perieghetice efectuate în acest perimetru au pus în evidență mai multe vestigii arheologice (cuptoare, ziduri, morminte, fragmente ceramice diverse, fragmente arhitectonice, monede etc.). Tot în această zonă s-a descoperit și inscripția care atestă singurele canabae din Imperiul roman ce poartă gentiliciul imperial - Aeliae. Începând din 1955 până în prezent au fost cercetate 19 cuptoare ceramice², iar din 1997 a început cercetarea sistematică a așezării propriu-zise. Pe baza datelor perieghetice și a cercetărilor de teren se poate afirma că perimetrul locuirii antice însumează o suprafață de 24 ha³. Întreaga zonă a așezării a fost puternic afectată de cultura viței de vie, astfel încât unele dintre vestigii sunt într-o stare foarte precară de conservare. Investigațiile arheologice din perioada 1997–2004 au pus în valoare cel puțin trei edificii, dintre care unul cu caracter termal. Rezultatele cercetărilor arheologice din ultimii ani au pus în evidență, dacă mai era nevoie, importanța așezării de la Durostorum, și pot aduce contribuții decisive la stabilirea statutului juridic al așezării.

Cercetarea din această campanie, desfășurată numai în sectorul I Thermae, s-a concentrat asupra celor trei complexe identificate anterior aici (edificiul termal, un nou edificiu— nr. 35 și, posibil o nouă clădire conturată la S de edificiul termal), precum și asupra necropolei de sec. IV (care suprapune partea vestică a edificiului termal, dar și a edificiului nr. 3), având drept obiective elucidarea unor probleme de ordin stratigrafic ale edificiului termal și relația acestuia cu noile complexe identificate. Astfel, a fost continuată cercetarea în suprafețele deschise în campaniile precedente C 13 (prelungită spre N cu 15 m, dimensiuni actuale 45 x 3,50 m), C 14 (dimensiuni 30,15 x 4,15 m), dar și desființarea martorului dintre C 13 (în dreptul carourile 8–15) și SI M (în dreptul carourile 14–16), pentru a surprinde unele detalii legate de noul edificiu (nr. 3).

Edificiul termal⁶ (datat în sec. II–IV p.Chr.), orientat SSE–NNV, cu o suprafață estimată de 500 m², este compartimentat în șase încăperi, dintre care trei prevăzute cu instalație de hypocaust. Investigațiile anterioare au pus în evidență trei faze de funcționare⁷, delimitând clar limita lui de S8. Cercetările din acest an au adus indicii noi asupra limitei de N a edificiului, este vorba de o porțiune dintr-un zid, demantelat până la nivelul fundației (denumit convențional Z36, L surprinsă = 14,20 m) investigat în suprafețele C 13, SI M și în C 7—în campaniile anterioare. Cercetările au pus în evidență faptul că ridicarea edificiului nr. 3 a avut drept consecință dezafectarea unei părți importante din edificiul termal. Limita de Vest a edificiului nu a fost încă conturată, însă a fost surprins continuarea pavimentum-ului⁹ spre V. Astfel, această amenajare dispusă pe o suprafață de 72 m² este, probabil, palestra edificiului termal.

Edificiul nr. 3. Cercetările anterioare au pus în evidență la N de edificiul termal porțiuni din traseul unor ziduri (denumite convențional Z29–Z3310), construite în aceeași tehnică (opus caementicium), care conturau un nou edificiu. Demontarea martorului dintre suprafețele SI M și C 13 a dus la dezvelirea părții sudice a acestui edificiu (cu o suprafață estimată de aproximativ 145 m²). La cele trei încăperi cunoscute deja, se adaugă și o absidă spre Sud (Z9, surprins parțial încă din prima campanie 11, dimensiuni L = 4 m, l = 0,60 m, h = 0,59 m). Menționăm că în încăperea nr. 3 (cea dinspre E) a fost surprinsă o podea (construită din prundiș, nisip, fragmente tegulare sau ceramică pisată mărunț, omogenizate cu var) reprezentând nivelul de funcționare al edificiului (păstrat pe o L = 6,23 m, l = 2,08 m, h = 0,32 m).

În carourile 1–2, din suprafața C 14, a fost surprinsă o nouă clădire din care au fost investigate două ziduri (Z34— orientat N – S, dimensiuni surprinse: L = 2,43 m, l = 0,58 m, h = 0,14 m și Z35— orientat E – V, dimensiuni surprinse L = 0,90 m, l = 0,48 m, h = 0,17 m) perpendiculare, construite din cărămizi legate cu pământ.

Necropola12

În campania din acest an au fost cercetate încă patru morminte de înhumare, trei dintre ele surprinse în încăperile 1 și 2 ale edificiului nr. 3 și unul la S de acesta, în apropierea mormintelor M5 și M613.

M8, surprins în suprafața C 14, carourile 9–10 c–d, cota –0,60 m, la aproximativ 2,35 m S de Z29, la S de M5. Orientare: V – E. Groapa: de formă dreptunghiulară, dimensiuni L = 1,12 m, l = 0,86 m. Nu are inventar. Deranjat de lucrările agricole. Au fost surprinse doar câteva fragmente din schelet.

M9, surprins în suprafața C 13, caroul 10 c, la aproximativ 1,25 m N de Z29. A apărut odată cu dărâmarea profilului de V al casetei în timpul iernii, la curățirea și îndreptarea acestuia. Capul și o parte din corp sunt dispuse în profilul de V. Orientare: V – E, mâinile dispuse pe bazin. Nu a fost surprins inventar în partea inferioară a scheletului.

M10, surprins în suprafața C 13, carourile 10–11 b–c, cota –1,10 m, la aproximativ 0,25 m N de Z36 și la aproximativ 0,20 m SE de M4. Groapa: ovală în plan (diametrul 0,60 m). Nu are inventar. Fragmente din craniu, coaste, bazin, tibie, vertebre și falange erau grupate în poziție neanatomică, ceea ce ne face să credem că este vorba de o reinhumare, foarte probabil odată cu practicarea lui M4.

M11, surprins în suprafața C 14, carourile 14 a–b, cota –0,78 m, la aproximativ 0,47 m S de Z30 și la aproximativ 2,08 m N de Z32. Orientare: V – E, mâinile pe bazin și deasupra lui. Groapa: are o formă dreptunghiulară, dimensiuni: L = 2,06 m, l = 0,70 m. Nu are inventar. Menționăm că acest mormânt este în relație stratigrafică de succesiune cu M7, cercetat în campania precedentă.

Informații suplimentare online

[Raportul 3454 din cronica.cimec.ro](http://raportul3454.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
